

Albina

Revistă Enciclopedică Populară Apare în fie-care Duminică

Abon. în țară pe an Lei 5 ½ Abon. în străin. pe an Lei 8
» » » 6 luni » 3 ½ Un număr 15 bani
Pentru anuniuri 1 leu linia. Mica publicitate 5 bani cuvîntul.
Manuscrisele nepublicate se ard.

Comitetul de redacție:

Ion Kalinderu

P. Garboviceanu
C. Rădulescu-Motru
G. Coșbuc
J. Ōtescu
P. Dulfu

G. Adamescu
V. S. Moga
N. Nicolaescu
Const. C. Pop.-Tașca
Gr. Teodossiu.

S U M A R :

P. Dulfu, Legendă.—O baltă fără apă.—P. S. Silvestru, Predică.—Ion Kalinderu, Industria lăptăriilor.—12.000 de lei pentru o roșă.—Cum putem propăși.—China.—N. Gădeiu, Coméra.—Dr. Al. Șaabner-Tuduri, Sinaia.—Dr. Al. Șaabner-Tuduri, Bușteni.—Căprióra.—V. S. Moga, Cronica Agricolă și Comercială.—Condițiunile de admisibilitate în diverse școli.—Informații.—C. C. Pop.-Tașca Intim-lăările periculoase ale unui marinar francez.

Ilustrațiunile: Lăptăria de la Periş.—Stabilimentul hidroterapeutic din Sinaia Din interiorul Bisericii din Bușteni.—Căprióre.—Pagina glumită: Dar potrivit. Harta Chinei.

AVIS IMPORTANT

La 30 Septembrie 1900, se încheie al III-lea an al existenței revistei Albina. Constatăm cu părere de rău, că un număr dintr-un abonată, nici până acum n'au îngrijit a-și plăti micul cost al abonamentului, ba unii chiar dătoresc abonamentul pe câte doi ani. Contra obiceiului altor reviste, noi n'am trimis de cât acelor ce au cerut revista, fie semnând o listă de abonament, fie prin cereri personale. Am făcut nenumărate avise de plată celor întârziați, cheltuind bani și timp. Aceste cheltuieli pentru prețul de 5 lei, cât costă abonamentul anual, sînt împovărătoare pentru noi.

Rugăm dar cu insistență pe onor. noștri abonată să binevoiască a-și achita cât mai neîntârziat sumele ce dătoresc, nefiind de cât o chestie de cinste din partea d-lor.

Pentru anul al IV-lea, care începe la 1 Octombrie 1900, facem cunoscut că nu se va mai trimite revista de cât acelor domni abonată, ce vor înainta costul abonamentului, cel mult până la 25 Septembrie 1900, sau ne vor încunoscîi că doresc a continuă abonamentul. Ori-ce cerere de abonament, însoțită de cost, va fi de îndată satisfăcută, ori în ce timp va fi făcută. Abonamentele încep: la 1 Octombrie, 1 Ianuarie, 1 Aprilie și 1 Iulie a fie-cărui an.

0 rugăciune prietenilor noștri.

Apröpe dilnic primim cereri noi de abonamente. Cum însă o dată cu cererea nu ni se trimite și costul abonamentului, sîntem nevoiți a nu trimite revista.

Acastă hotăräre am luat-o în urma unei triste experiențe. Pentru a nu da însă loc la nemulțumiri, rugăm pe prietenii noștri, cari în adevăr doresc a ne servi, să binevoiască, când ne recomandă noi abonată, să-i indemne a trimite și banii. Revista este destul de cunoscută; nu există deci nici un motiv de a nu trimite costul o dată cu cererea.

MICA PUBLICITATE

Cu 5 bani cuvîntul, iar pentru anunțurile cu un număr mai mare de cuvinte, de la 50 în sus, prețul pentru fie-care cuvînt este numai de 4 bani.

A V I S

În urma succesului din anii trecuți, aducem la cunoștința părinților, că și în anul acesta deschidem, cu începere de la 15 Iulie «Curs preparator» în Câmpulung, str. Malului No 5, pentru școlile: normale, agricultură, silvicultură, comercială, meserii, seminarii, precum și pentru corigenții diferitelor școle secundare.

Inscrierile se fac printr'o carte poștală.

Petre Petrescu
Institutör în Galați

Ion M. Iliescu
Institutör în Bucuresci

Diplomați ai școlii de Institutör din Bucuresci.

GRÄDINA PREOTUL ILIE, Biserica Cotroceni, Bucuresci. — Arbori fructiferi, Arbori pentru șosele, Arbori altoiți de ornament, Arbusti, Plante urcătoare, Brați, Pini austriaci, Thuia și altele. Stupi, Trandafiri, etc.

Apele Minerale și Stațiunile Climatice din România — de Dr. A. Șaabner-Tuduri. Lucrarea acăsta este foarte interesantă pentru toți cari doresc a cunoșce și a se folosi de apele minerale din țară. De vinđare la tóte librăriiile, prețul este de 5 lei; iar pentru abonată revistei este de 4 lei. Adresându-se direct la autor în Bucuresci, strada Sălciiilor 26.

LEGENDA

Soției mele.

I.

dinioră s'a 'ntîmplat,
 In vremile străbune:
 Nunteaŭsătenii într'un sat,
 In ce loc, nu se spune.
 Mirésa — 'naltă, arătósă,
 Ședënd în carul ei gătît —
 Eră atâta de frumósă,
 Cum nu s'a pomenit.

Iar mirele — frumos, ca ea,
 Voñnic la 'nfățișare —
 Cu ce mândrie mî-o 'nsoțea
 P'un cal zglobiŭ călare!
 Eșise-o lume să-I privescă
 In drumul lor către altar,
 Și toți țiceaŭ uñmiți: «Trăiască!
 Pereche așa... mai rar!»

Dar când mulțimea de nuntași,
 La tei în deal sosită,
 Pe pórta sfîntului locaș
 Intra înșiruită,
 Cu chiote 'nveselitóre
 Și 'n sunet vesel de viorî:
 Pe drum dinspre apus de sóre,
 Veneaŭ doi călători.

Intăiul: mai puțin înalt,
 Unchîiaș cu barba sură;
 Mai falnic însă celă-l'alt,
 Mai tînér: la statură
 C'un rege-avea asemênare,
 La chip c'un sóre luminos...
 Eraŭ—umblînd prin lumea mare—
 Sîn-Petru cu Christos.

Ei vin cu pași încetinei,
 Spre-alaiŭ înaintéză;
 Și nu departe, sub un teiŭ,
 La umbră se aședă.
 Iar Petru: «Dómne!» prinde-a
 [dice,
 Miresei bine ce-I ședeă!

«Și mirele, vėduși, țerico
 «Din ochi cum o sorbeă?...»

Christos dădu din cap: «Vėduiŭ.
 «Dar séra pîn' să vie,
 «In plîns se va prefăce-a lui
 «Nespusă veselie.
 «Mirésa dór un ceas mai are,
 «Saŭ douė, cel mult, de trăit:
 «O va găsi făr' de suflare
 «Al sórelui sfînțit...»

— «Se póte!... Cum?...» — «De!
 [Cel de sus,

«Ce totul stăpănesce,
 «Hotar vieților a pus:
 «Le curmă când voesce...»
 Sîn-Petru se 'nnoră la față.
 -- «Amar de ea!.. Ce nenoroc!..
 «Să scape, biata, cu viață
 «Nu este chip — de loc?...»

— «Dór unul singur. Cine-vă
 «De-o vrea să-I dăruiască
 «O parte din viața sa:
 «Ea o să mai trăiască
 «De-acum atâția anî, cu bine,
 «Cățî anî în dar va fi primit...»
 Sîn-Petru-și mai veni în sine.
 — «Fiî, Dómne, prea mărit!..»

II.

Pe drumul larg un om treceă,
 Cu părul alb ninsóre,
 Și girbov, slab, — abia-și trăgeă
 Truditele-I picióre,
 Ostând: «Nici casă n'am, nici
 [masă;
 «Prin lume rătăcesc pribég.
 «O! dați, ce inima vė lasă,
 «Dați bietului moșneg!..»

In zdrențe el eră 'mbrăcat,
Și-așa de supt la față,
Incât... din morți pareă sculat...

«Sërmanul!.. Ce viață!..»
(Sîn-Petru 'n gândul lui socôte)
«Ăst moș, spunendu-î cum și

[ce-î,

«Ar dărui miresei, pôte,
«Cu drag din anii sêi.

«Dar d'unde, bîet, să dee, când
«Pe ducă e la rîndu-î?

«Un an, e mult, de-o fi avënd!»
Urmă tot el în gându-î.
Christos îî înțelese gândul.

— «Te mint obraji galbeni,

[secî:

«Unchfașul, pîn' să-î vie rîndul,
Maî are anî — *trei-deci!*..»

— «Atuncî... mirésa a scăpat!..»
Din graiü Sîn-Petru ÷ise.

Și haî la moș ne'ntîrziat.

I-a spus tot ce-audise,
Apoi: — «Găsescî cu cale ôre?
(Mi-l întrebă), ești mulțumit?
«Ea astăđi — în a vîrstei flóre —
«Să-și dea al ei slîrșit!

«Iar tu, în grópă c'un picior
«Și c'un picior afară,
«Să-ți maî îtrăscî tîngutor
«A vîețiî grea povară:
«*Trei-deci* de anî!.. Auđi, creștine?
«*Trei-deci* tu de trăit maî aî!
«Din ei o parte nu-î maî bine
«Miresîi ca să-î dai?

«Aî maî scurtă din drumul greu
«Spre locul cel de pace,
«Și unde puî — prin darul têu —
«Pomana ce ți-aî face
«Cu biețiî mirî!..» Moșnegul cată
Mirat la Petru; ochii-î stinși
Și făr' de vlagă altă dată,
Acum luceaü aprinși.

— «Să dau din anii mei, đicî?..
[Cum?..
«Făptura cea maî mică,

«Un vîerme tîrîtor pe drum,
«O biată de furnică,
«Și-și duce vîața în spinare
«Cu drag, ori-cât ar fi de grea!
«Să fiü eü maî nemernic ôre?
«S'o lapăd pe a mea?..

«Nu!.. Anii-s de la Dumneđeü
(A đis făcendu-și cruce),
«Cum am trăit p'ai mulți dingreü,
«Și aști puținî i-oiü duce.
«Imî pare rêu de bîetul mire
«Cu sôța lui: dar... caüte-și léc
«La Cel de sus, și mîntuire.
«Eü n'am ce să le fac...»

Așă, din drumul sêu oprit,
Grăi semeț moșnegul
Și iar la drum el a pornit
In mână cu toiagul,
Oftând: «Nici casă n'am, nici
[masă;
Prin lume rătăcesc pribég.
O! dați, ce inima vë lasă,
Dați bîetului moșneg!..»

III.

Sîn-Petru stete abătut...
«Să maî mă rog?.. De cine?..
«Dac'un bătrîn așă căđut,
«Un cerșitor, și țino
«La viața lui cu-așă tãrie:
«Dar alți!.. Nici că-î de gîndit..
«Dôr mirelui să-î spun... să fie
«Din vreme pregătit...»

Și 'nspre biserică curînd
Își îndreptézá pașiî.—
Prinseseră-a eși pe rînd
De la altar nuntașiî,
Urmând pe mire și mirésă.—
Sërmanul!.. Când a auđit
Cum, ce fel: mirele römase
O clipă ca trăsnit...»

Spre cer apoi și-a ridicat
Cucernica privire:
«Fiî veșnic, Dómne, laudat

«Că mi-ai făcut de știre!
 «Câți ani mai am, cu a mea soție
 «In două să-î împart voesc;
 «Căci fără de dînsa ani—o mie!—
 «La ce-mi mai folosesc?..»

— «Amin!» Sîn-Petru glăsui
 Inseninat la față.
 «Noroc să ai, cât veî trăi,
 «Și mulțumire 'n viață!..»
 — «Amin!» strigat-au în unire
 Nuntașii rotă adunați.—
 Mirésa și voinicul mire,
 Plîngeau îndușoșaii...

Acasă el și-a dus apoi
 Soția mult iubită,
 Și-au dus o viață amîndoi
 Așa de fericită,
 Cât... despre ei mersese veste
 Departe 'n lume, și-al lor traiu
 Pin'ați rămas-a drept poveste
 In al mulțimii graiū.

Noroc la tôte-aveau și spor,
 Și 'n tôte bucurie.
 Ba, pentru ca norocul lor
 Și mai cu viri să fie,
 Prea bunul Dumnezeu le dete
 Și-un cârd voios de copilași,—
 Pe câți băeți, atâtea fete —
 Toți bunți și dragălași...

Dar ani vr'o două decî trecînd,
 Femeea — într'o sêră —
 Cădu bolnavă... Lăcrămînd
 Soț, fili, o 'nconjorără.
 Și peste un ceas:—val!—cătrec
 [stele
 Cu sufletul ei blind, curat,
 Mișcînd din aripi ușurele
 Un inger a sburat...

Sermanul soți!.. când își vedu
 Nevasta fără de viață,
 Un junghiū prin inimă-î trecu...
 Și'n dorii de diminêță,
 Lîngă soția-î nemișcată
 Zăcea și dînsul țepăn, sloiū—
 Și-î petrecură de odată
 La gropă p'amîndoi.

* * *

E mult de-atunci!... Și astăzi,
 [cînd

După a sa femeie
 Se 'ntâmplă vre-un om curînd
 Sfirșitu să și-l dee:
 Se dice că ei se coboră
 Din cei doi soți, ce se aveau
 Atât de dragi odinioră,
 Pe lume cînd trăiau.

P. Dulfu.

O baltă fără apă.

In California e un rîu unde se produce de două ori pe an o vedere ciudată.

Rîul Kalseykreek, care se varsă în lacul Biver, e în fie-care an, prin lunile Maiū și Noembrie, cotropit de miriade de peștișori cari vin în acel rîu spre a și depune oule, și fiind-că în acele vremi, din lipsă de plôie, rîul sêcă adese-ori, se vede un lucru aprôpe de necređut: o grămadă de peștișori, acoperind o suprafață întinsă, stînd pe o albie de nisip cu totul uscată.

Acele miriade de peștișori, semănînd cu scrumbiile, și avînd o lungime de 20—25 cm., sînt cunoscute prin partea locului sub numele de «chipalis.» In fie care vreme de asta, indienii cari n'au de cât să-î prîdă cu mâna, mînîncă fôrte mulți pești.

PREDICĂ

Ținută în biserică din Codăesei (Vasluiu) (1).

Când vă dați copiii la școlă din sat sau la alte școli din orașe, vă împliniți o datorie față de ei, dovediți că-i iubiți. Acesta este un bun lucru și vă face mare cinste și laudă.

Dar încă nu este destul atâta; trebuie să-i aduceți și la biserică și împreună cu ei să veniți și d-vastră totdeauna, căci biserică este școlă și a tinerilor și a bătrânilor. În biserică vi se spune cât și cum trebuie să iubiți pe Dumnezeu, pe aproapele și pe sine. În biserică vi se explică poruncile și învățăturile Domnului.

Chiar legea repausului duminical vă înlesnesce împlinirea acestei datorii, oprindu-vă de a lucra în zile de sărbători și închidându-vă cârciumile pe la țară dis de diminătă; ca și cum v'ar dice: acum e césul rugăciunei, acum e timpul să vă duceți la biserică, să vă rugați și să vă învățați cum trebuie să lucrați în viață ca să fiți fericiți și în lumea acésta și în cea viitoare.

Dar d-văstre așa faceți? Mi se pare că nu. Mi se pare că d-vastră în zile de Duminică și sărbători în loc să veniți la biserică unde să vă învățați și să vă hrăniți de mâncare trebuitoare sufletului, vă duceți dis de diminătă la târg sau stați dinaintea cârciunei pînă se deschide. Ce rușine! Și vedeți, acésta nu va să dică a iubi pe Dumnezeu nici pe d-vastră înșivă. Acésta va să dică a vă bate joc de El și de d-vastră înșivă. Și cât de mare rău faceți acei cari în di de sărbătore nu vă duceți la biserică, am să vă probez cu inșeși laptele d-văstră.

D-văstră vă plângeți neincetat contra streinilor că vă sug sângele și că vă înșală. Apoi cine este vinovat, ei sau d-văstră, că vă lăsați să vă înșele și să vă sugă sângele? Eu dic că d-văstră sinteți vinovați. Ei în sâmbăta lor țin obloanele închise, se duc la havră sau la școlă lor sau stând acasă își pun hobotele în cap și se rógă în legea lor; iar d-văstră în zile de sărbătore, în loc să vă duceți la biserică, faceți din contră, vă înjugați boii la car, puneți în el două trei baniți de popușoiu, câte-va de fasole, mai luați

(1) Veđi No. 39.

câte-va găini, ouë, etc. suiți și femeea și copiii în car și plecați la târg. N'aveți măcar respect către Dumneșeu, ca cel puțin dacă nu vë duceți singuri la biserică să trimeteți femeea și copiii. Nu, ci îi luați și pe dinșii. Înainte de a ajunge la barieră, Jidani vë întâmpină, vë dau bună-diminéța și vë întrebă ce aveți de vîndut. În fine după ceva vorbă, ajung să vă cumpere cam tot ce aveți în car, aprópe pe nimic. După ce ați vîndut tot ce ați adus la târg, mai înainte de a intră în târg, apoi vë duceți tot la cârciuma Jidanului să vë cinstiți cu rachiú; începeți cu un pahar sau douë și nu sîrșiți nici cu nouă, pînă ce isprăviți mai toți banii și pînă ce nici nu mai scitiți ce faceți. Vine séra, căutați să plecați acasă, dar nu s'a cumpérat nimic. Căutați în pungă; bani de ajuns pentru sapă, cósă sau se cere nu sînt. Apoi trimeteți femeile ca cu câți-va bani ce aú mai rémas, să cumpere o ólă sau vr'un chilogram de sare. Apoi veniți acasă fără nici un ban în pungă ba încă bolnavi de rachiú. A doua di în loc să vë duceți la muncă bolii de mulțimea de rachiú ce ați béut la târg. Din tóte aceste Jidani aú câștigat, iar d-vóstră ați pierdut și în același timp ați și păcătuit. Ați păcătuit contra lui Dumneșeu, căci ați lăsat biserică — școla cea mare, în di de respect către El, în di de sêrbătóre, și v'ați dus la târg; ați păcătuit contra d-vóstră înșivé, căci v'ați îmbolnăvit trupul. Apoi în cazul când îi îmbolnăvesci singur trupul te mai iubesci pe tine, cum poruncesce singur Domnul? Sigur că nu. Și apoi din beție decurg o mulțime de alte păcate care îmbolnăvesc sufletul. Așa se sîrșesce neascultarea de poruncile Domnului și ale bisericii.

Lăsați dar réul obiceiú de a vë duce dis diminéța în zile de Duminici si sêrbători la târg. Veniți la biserică, căci ea are tóte mijlócele de îndreptare. Curățiți vë în ea în fie-care post de păcatele ce ați făcut, prin taina Pocăinței. Faceți d-vóstră așa? Ceii ce faceți, faceți bine; iar ceii ce nu faceți așa, faceți réu. Eú vë îndemn și vë sfătuesc ca cu toții, de la mic pînă la mare, să vë mărturisiți și să vë împărtășiți în posturi, căci vedeți câți mor astăzi de năprasná și dacă s'aú mărturisit și împărtășit nu de mult, acésta le face mare ajutor după mórte.

Dacă cine-va nu implinesce legile Dumneșeesci și omenești, se pedepsește. Cine se căesce de păcatele făcute, re-

cunoscând bunul legilor și caută în cele din urmă a le satisface, unul ca acela se pocăește, întocmai ca și fiul cel risipitor despre care sf. Evanghelie ne spune că ș'a cheltuit totă averea în desfrinări. Căința și îndreptarea este pocăință, și toți acei cari v'ați bătut pină acum de vintul necredinței și al neîmplinirii datoriilor față de Dumnezeu, de sine și de aprópele, ca și fiul cel risipitor, întorceți-vé prin pocăință la calea cea adevărată și veți căpétà cele bune și de folos și în lumea acésta și în cea viitoare.

Bine-cuvintarea Domnului peste voi cu al său dar și cu a sa iubire de ómeni tot-deauna acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

P. S. Silvestru

Episcopul Hușilor.

INDUSTRIA LĂPTĂRIILOR (1).

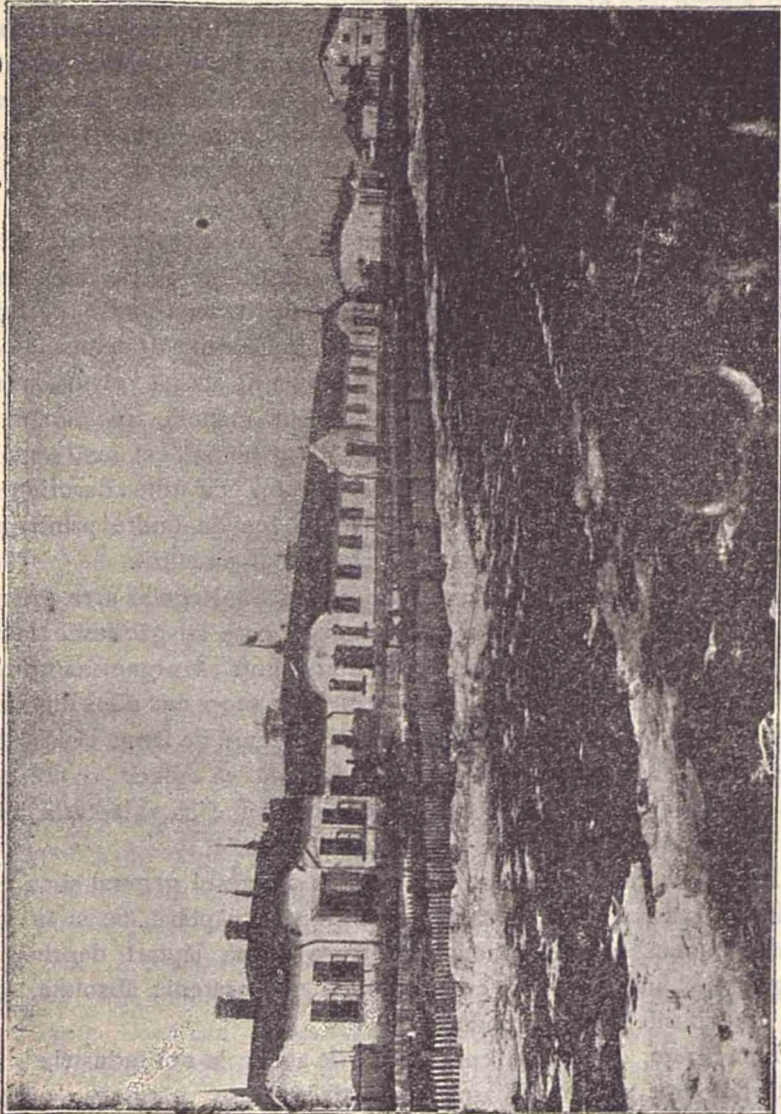
Cred de alt-fel că se pôte schimbà și acésta stare de lucruri, și fiind-că sfaturile ce le dăm dîlnic nu pot să aducă ast-fel de îmbunătățiri, cum ne este dorința, voesc și în acésta privință să fac pe om să vadă cu ochii urmările unei gospodării bune, rezultatele căpétate în alte țări și pe care d-vóstră trebuie să le aplicați în țara noastră.

Pentru acest scop voiú trimite dintre d-vóstră în unele țări, cum ar fi de exemplu în Austro-Ungaria, pentru ca să vedeți gospodăriile țărănesci d'acolo, rezultatele pe care le dau micile ferme, precum și procedurile simple, dar destul de ingenioase cu care omul de la țară își întrebuințéază produsul muncii sale; veți avé ocazia să vedeți în aceste excursiuni multe îmbunătățiri de introdus la noi. Cunoscințele ce le veți căpétà ast-fel veți fi datorii a le introduce în lăptăriile-școle ce se vor înființa pe domeniile administrațiunii noastre, ast-fel că fiii țaranilor vor puté să recunoscă greșalele ce la fie-care pas le fac părinții lor.

În Transilvania Româniî staú mai bine în acésta privință de cât la noi, și de aceea vom căutà să trimetem chiar acolo din copiii inteligenți și buni care s'au distins în școlele de pe domeniile administrației noastre, în părțile unde ei ar puté să învețe ceva folositor pentru viața practică.

(1) Veți No. 39.

Trebue, d-le agent, în limitele de care dispunem, să facem tóte sfortările pentru a schimbà actuala stare de lucruri, căci țările care ne inconjorã se silesc să progreseze, întrecându-ne în tóte privin-

Lăptăria de la Peris.

țele; iar noi nu vom găsi dovadă care să ne dea iertare să rămânem în urmă, fiind-că chiar faptul că sîntem Stat relativ nou, ne dă un folos pentru că putem să ne slujim de pildele ce le găsim în alte state, ca să ne ferim de greșalele făcute, și să propășim cât mai repede.

Din această cauză, în toate circularile ce v'am dat, când eră vorba de îmbunătățiri rurale, am căutat să studiez întâiu cum sta lucrurile în alte țări, pentru a pune pe domeniile ce administrăm cultura pământului pe o cale mai bună.

Trebue să avem în vedere însă că Românul din tată în fiu fiind agricultor, cu greu își va schimba meșteșugul său de care se poate dice chiar că este legat prin hereditate, și că în țara noastră pământurile ce se pot cultivă sint destul de întinse, pentru ca agricultura făcută, în mod rațional însă, să fie încă mult timp un mijloc bun pentru câștigare traiului.

De altmintrelea cultura pământului a fost îndeletnicirea de căpetenie și a strămoșilor noștri, și numai printr'însa, pe cât timp ea a înflorit, Romanii au fost prima națiune din lume. Când a decădut agricultura, a slăbit și puterea imperiului. E timp să ținem seamă de pildele ce ne-au lăsat această mare națiune în această privință. Trebuie acum, după ce am câștigat glorie în război, să căutăm a ne face glorie economică, întrebuițând în chipul cel mai rentabil bogățiile acestei țări împodobite de Creator cu toate darurile, de orice numai urmând ast-fel vom avea un loc de onoare printre națiunile care se găsesc în fruntea progresului omenirii.

Acesta e scopul pentru care Maiestatea Sa Regele, care lucrează cu atâta râvnă la mărirea țării noastre și care se gândește la tot ce aduce folos țării, a bine-voit a consimți să organizez aproape de Capitală, o lăptărie model, pentru care scop am adus din străinătate cele mai frumoase tipuri de vaci și tauri. Pe lângă această lăptărie bine înzestrată, am socotit de cuviință să adaug o crescere de porci organizată în aceleași condițiuni bune ca și lăptăria, unde se întrebuințază rămășițele producțiunii lăptăriei.

Facem urări ca să găsim imitatori în interesul general și ca proprietarii mari ai țării să facă pe moșiile lor lăptării, fie și în porțiunii mici, și școli practice pentru a forma lăptari deprinși cu îngrijirea bună a vitelor, cu ordinea și cu curățenia absolută, cum se cere într'o lăptărie modernă.

Până acum, după sum cunoscute, d-le agent, la noi industria brânzeturilor este mai mult casnică, iar afacerile se mărginesc aproape numai în interiorul țării. Și cu toate acestea, tot așa de bine, cum am ajuns în privința exportului de cereale a treia țară din lume, imediat după Statele-Unite și Rusia, am pute cu mai multă pricepere și ceva silință, să trimetem peste graniță însemnate cantități de produse lăptose, făcând ast-fel să ne vină în țară, în chipul cel

mai firesc capitalurile de care avem nevoie. Iată nu mai departe o țară mică de care nu se aude politicesce vorbindu-se aprópe nimic. Danemarca, dar unde viața economică pulséază cu atáta vioiciune, în cât produce admirația întregéi lumí. Pe când în anii 1865—1869 acéstă țărișóră exportá 9.850.000 livre de unt, în 1897 exportul acestuí articol se ridicá la peste 100 milióne. Dinsa a isbutit a-și asigura o piață bună în Englitera, de unde numai pentru untul pe pe care-l trimete, primesce anual în mijlociú ca la o sutá milióne francí.

O altá țară, Elveția, exportá în 1897 produse de láptărie, ca unt, brânză, lapte condensat, făină lactată, pentru suma de peste șése-đeci milióne francí, pe când și consumul intern din cauza circulației fórté marí de streiní, trebuie să fie destul de ridicat. În aceste două țări, ca și în Belgia și Olanda, ca și unele state transatlantice, industriași de produse láptóse, s'aú gândit a cucerí piața englezá, unde numai într'un singur an — 1897 — s'aú importat brânză și unt în cantitate de 652 milióne livre, în valóre de 500 — 600 milióne francí.

Pentru a ajunge însă, în Belgia, Olanda, Danemarca și în alte țări, la un rezultat atât strălucit în privința industriei produselor láptóse, s'a recurs nu numai la organizarea sindicală a micilor crescători de vite, dar s'a căutat de a se instruí locuitorii, împártășindu-le și lor cunoscințele tehnice de care ar avé nevoie pentru o asemenea întreprindere.

De aceea vedem în aceste țări o mulțime de mici școlí de láptărie susținute fie de către stat, fie de către comune, orí cooperativele de produse, cari aú tot interesul de a avé atât lucrători ca și membri, pe deplin în curent cu brésla lor.

La noi în țară exportul de láptării este relativ destul de neînsemnat, așa în 1898, s'a exportat 800.094 chilograme brânză, 26.942 chil. unt și margarină, 17.641 chil. lapte; iar importul a fost de 197.822 chilograme brânză. 5.273 chil. unt și margarină și 48.075 chil. lapte. Dacă am ajunge să îmbunătățim condițiunile de producere, am puté exportá de decí și sute de orí mai mult de cât astăzi

Stabilimente ca acel ce avem la Periș, nu vor puté să fie multe căci cer un capital mare; e de dorit însă să se facă câte-va mai mici în apropierea orașelor marí și acelea vor avé o bună desfacere a produselor lor.

Am proectat acum să fac pe Domeniul Segarcea, care se găsește la o fórté mică distanță pe calea ferată de Craiova, o a doua lápt-

tărie mare în unire cu o școlă practică de lăptărie, cu care vom și începe cât mai curând.

La Borsbecke-les-Aloszt, în Flandra orientală, există o cooperativă de lăptărie, în legătură cu o școlă practică a căror succese și organizație model au produs admirație în totă lumea agricolă. Această școlă nu dă elevilor și elevelor numai învățătura trebuincioasă conducerii și fabricării produselor lăptose, ci și o instrucție comercială foarte practică. Așa bună oră, elevii trebuie să caute clienți, să organizeze modul de desfacere a mărfii, trebuie să caute a răspândi cu insistență printre sătenii cunoștințele necesare unei îngrijiri mai bune a vitelor, în ce privește hrana, grajdul, etc. De asemenea tot din învățămîntul practic face parte căutarea de sătenii cari ar fi dispuși să vîndă regulat și în condițiuni avantajoase sindicatului laptele de la vitele lor.

Ceea ce vă cer însă fie-căruia e de a studia cum s'ar pute înființa în ocolul ce administrați o școlă practică de lăptărie, în condițiuni modeste pentru a servi de model țăranilor din regiunea d-vostă și a pune ast-fel pe alții pe cale de a da atențiunea cuvenită produselor de lăptărie, care vor pute ridică mult rentabilitatea pămînturilor chiar a acelor pe cari nu se pot cultivă cereale.

Din propunerile ce mi veți face, voi vedea cum v'ați pătruns de ideile ce vă expun aci și de dorința la care țin mult ca și în ramura acesta Administrația Domeniului Coronei să dea un bun exemplu și să aducă bine țării.

Lucrând ast-fel, d-le agent, vom căpeta un merit mare înaintea țării noastre, satisfacându-vă la urmă tot conștiința d-vostă și la bătrânețe veți pute dice că viața v'a fost consacrată pentru propășirea iubitei noastre patrii; cât despre mine să fiți siguri că voi aprecia pe deplin meritele fie-căruia și le voi răsplăti după fozlosele aduse.

Ion Kalinderu.

Administrator.

12.000 de lei pentru o rosă.

Revista «Erfurter Führer im Gartenbau», a publicat concurs de 10.000 mărci (cam 12.000 lei) pentru o rosă, — *albastră*. Precum se scie, grădinarii n'au isbutit pînă acum prin nici un fel de procedeu să producă rose albastre. Premiul revistei numite are de scop deci îmbărbătarea grădinarilor la experimentări mai departe.

CUM PUTEM PROPĂȘI

arele secret al buneî propășiri este: a lucra cu hărnicie. Trândăvia nu produce de cât haïmă-nale și sărăcie. Sudórea feții este singurul material din care putem face aur. Cine nu vrea să asude, nici nu va avé nimic. In ziua de astădi fie-cine trebuie să-și zidescă singur casa fericirei sale. De la mânteci sumecate de cămașă, ajungem la postav fin, și cui nu-i e rușine să porțe șorțul, în curînd va puté umblă fără de el. «Sirguinta este mama fericirei,» așa spune bunul Richard; însă eú đic că: «trândăvia este căpătăiul dracului».

Credeți-mé, înainte mergem numai pas cu pas; nu nădăjduiți să vé îmbogățiți dintr'o săritură. Orî-cât de doritor ai fi de câștig bogat, grămada de aur pentru acésta tot nu devine mai mare. Incet și sigur este mai bine de cât iute și șovăitor. Câștigul đilnic la un lucru stăruitor îmbogățesce pe om mai mult de cât o speculă norocósă. Pescii mici sînt dulci. Un lucru mic mai mult, e totuși ceva mai mult, — precum đicea porcul pe când căută să prinďă o musculiță. Pe fie-care đi un fir, face într'un an o funie. O patră pusă peste alta face o casă. Mai nainte de a merge trebuie să ne tirim, și să alergăm înainte de a umblă cu căruța. Cu cât alergi mai mult ca să te îmbogățesci, cu atât mai greu ajungi la acésta. Graba se împedică de propriile sale picioare. Ceî ce se urcă iute, cad repede la pămînt.

Să începî o afacere fără capital, nu e bine. A tirguiti cu busunarele góle, e greu. Trebuie să ai cuiar, căci găinile depun ouele lor acolo, unde mai sînt altele. In adevér trebuie să cocî cu câtă faină ai; dar dacă s'a golit sacul, faci bine să nu te recomanđi de brutar. A lucra cărămidă fără paie, este ușor în aseménare cu a câștiga bani, când n'ai bani spre a începe. Stăi mai mult calfă, prietene, pină ce ți-ai economisit câte-va parale. Sboră după ce ți-a crescut penele; dar dacă o încerci mai de timpuriu, vei seména puifului de corb, care-și frânse gátul, fiind-că voiă să sbóre mai nainte de a-i cresce penele. Un țir ar voi de sigur să fie o balenă, dar e mai bine a fi pesce mic câtă vreme

ai puțină apă ; când iazul tău a devenit mare, atunci umflă-te cât voesci. A face negoț fără parale, însemnează a clădi case fără pietre, a aprinde toc fără surcele, a arde luminări fără fitil ; atunci te refugiezi la cutare și cutare și retlic pînă ce te duci de mal. Nu părăsi o afacere mică pînă ce nu te-ai asigurat că cu una mare câștigi mai mult. Și fărămăturile sînt pâine. O glóbă rea e mai bună de cât un grajd gol. O jumătate pâine e mai bună de cât nimic. Puține mobile sînt mai bune de cât o casă goală. Cine mai posedă în vremurile aceste rele o piatră pe care pôte ședea și să-și mănânce bucățica sa de pâine, face bine să nu alerge după alta. De la rău la rău nu e un pas însemnat de propășire. O cójă de pâine este o hrană rea, dar de loc e și mai rea. Nu trece din plóie sub jghiab. Să scii că mulți ómenii au câștigat fórt mult în prăvălii mici. O prăvălioră cu câștig e mai bună de cât o prăvălie cu pagubă ; un foc mic la care te încălđesci e mai bun de cât un foc mare la care te pârlescii. Și printr'un jghiab mic poți obține apă multă, numai dacă găleța stă tot-deauna acolo ca să strângă. Poți prinde iepuri mari și în păduri mici. O óie se pôte îngrășa într'o livede mică, și pôte muri de fóme într'un pustiú mare. Cel ce întreprinde multe, va progresă în puține. Doue prăvălii sînt ca doue scaune, cađi între ele. Un sac pôte crăpa dacă-l prea umplem, și ne putem ruina dacă sîntem prea avizi.

Mulți pesci mari sînt într'un rîu mare,

Dar și a te îneca în el e pericol mare.

Fă cât se pôte de puține modificări ; pomii cari se transmită mereú, produc puține fructe. Dacă într'un loc întimpini dificultăți, le vei avé și în altă parte ; dacă părăsesci șesul, vei găsi că la munte e rece. Unde găsești locul unde măgarul să nu aibă de lucru ? Unde pôte trăi o vacă fără a fi mulsă ? Unde găsești loc fără pietre și carne fără óse ?

Pretutindenii pe pămînt trebuie să-ți agonisești pâinea cu sudórea feții tale. Cine vrea să scape de muncă și ostenele trebuie să aibă aripi de vultur. Schimbarea nu e tot-deauna îndreptare, după cum điseșe porumbița când scăpă din laț și intră în cleiú. Câte odată e bine să faci o schimbare, dar atunci trebuie să misci din răsputeri brațul, căci o găină care șade nu prinde grăunțe ; dar nu alergă vecinic încóce

și incolo, căci pîtra care se rostogolesce nu prinde muschiu. Cine persistă învinge. Cine pôte așteptă îndelungat, va câștigă. Mai întâiu una și apoi alta, și apoi iarași altceva și din tôte ese *nimic*; dar cine șade pe o cărare, ajunge cu timpul la scop. *Intr'un* loc se desvoltă sêmînța, *intr'un* cuib își clocesce pasërea ouële sale, *intr'un* cuptor se cöce pâinea, *intr'un* riü trãesc pescii.

Nu fii prea nobil pentru meșteșugul tëu. Cine-și strâmbă nasul de munca sa, se cërtă cu hrana sa. Un fierar care se teme de scânteii, e de compătimit; neplăceri întimpinii la ori-ce meșteșug, nu numai la al coșarului. Dacă marinarii n'ar mai voi să mERGă pe mare, fiind-că se pot uda; dacă brutarii ar voi să nu mai cÖcă pâine, fiind-că trebuie să sufere de căldură; dacă plugarii n'ar voi să mai are din cauza frigului, și croitorii să nu ne mai facă haïne, fiind-că s'ar puté înțepă la degete, în ce stare am ajunge atunci! Prostie, nobile domnișor! nimeni să nu se rușineze de un meșteșug cinstit. Nu te teme că-ți murdăresci degetele, există destul săpun în lume. Ori-ce meșteșug e bun, numai să-l cultivi bine. Un cap deștept face bani din murdărie. Chiar cu chibritele poți câștigă mult, numai să vinđi multe.

Nu poți avé miere dacă te temi de albine; nici grău nu poți semănă, dacă nu vrei să-ți murdăresci cismele. Omenii leneși mai bine ar emigră în țara lui cască-gură, unde-și pot câștigă hrana în ghete de lac și mănūși-glacè. Numai când se vor puté topi drugii de fier la vintul de sud, când se vor puté ară câmpiile cu scobitöre de dinți și când corăbiile se vor puté mână cu evantaiul, când ogörele se vor puté îngrășă cu apă de Colonia, și se vor face cozonaci cu stafidö în öle de florii, atunci vor avé haïmanalele vremuri bune; dar mai nainte de a sosi împărăția de o mie de ani, vom avé să îndurăm multe, și vom face mai bine să ne purtăm sarcinile nöstre de cât să alergăm în ruptul capului acolo unde ne va merge cu mult mai rău.

O ȃicëtöre bätirină.

La ori-ce drept, omule, ai o datorie! Veđi-ți în-taiu de datoriile tale și-apoi vorbește de drepturi.

C H I N A

Impărăția chineză, față de care sînt interesate tôte puterile mari europene, Japonia și Statele-Unite din America și care acum se ridică contra tuturor acestora, este, cum de obicei se scie, o împărăție de o întindere uriașă. Suprafața ei trece peste 11 milioane kilometri patrați. Se compune din 3 părți de frunte, anume din *Manciuria*, *China proprie*, împărțită în 18 provincii și *țările tributare*, cum sînt Mongolia, Tibetul, etc.

Populațiunea acestui uriaș teritoriū este foarte dēsă. Sînt ținuturi în cari populațiunea e mai dēsă ca în Belgia, Anglia sau Lombardia. Numărul hotărât al locuitorilor nu se știe, căci datele oficiale chineze nu sînt sigure. Se crede însă, că numărul locuitorilor în China proprie este 350 milioane, iar în întreaga împărăție 400 milioane.

În starea de acum însă nu hotărăște mult numărul mare al locuitorilor, oi organizația și puterea militară, de care pot să dispună Chinezii față de armatele statelor străine.

În China nu este serviciul militar obligator. Țara e împărțită în 18 provincii mari, avînd fie-care câte un guvernator sau vice-rege. Guvernatorilor li se dă permisiunea de a încasa unele dări, din cari apoi sînt obligați a susține un număr anumit de soldați. Guvernatorul își alege comandantul, care apoi angajează oficerii și aceștia adună numărul anumit de soldați, dându-le plată. Afară de aceste armate provinciale, sînt trupele împărătesci în Peking. Cu ast-fel de organizație, se înțelege, că puterea militară nu pôte mult cumpeni față de oștile regulate europene.

Nu se scie hotărît nici numărul armatei chineze. Oficial se arată că China are 1 milion și 100 miî de soldați, dar, acest număr e numai pe hârtie. Guvernatorii mai cu sēmă cei din provinciile mai depărtate de capitală, nu țin numărul cerut de soldați.

Dar pe lângă număr e de însemnătate și instrucția armatei. În privința acēsta oștea chineză stă slab. Din întreaga armată abia 15—20 miî soldați sînt înarmați și învățați europenesce; cei-lalți aū arme vechi și stau slab cu instrucția. În lăuntrul imperiului sînt soldați înarmați încă tot cu arcuri și săgeți și numai unu din șese soldați are câte o pușcă veche, ruginită, apoi fie-care trupă mai are și câte un tun vechiū. Cu cât însă înaintăm din lăuntrul imperiului spre capitală și malurile mării, dăm de pâlcuri de oște mai bine armate și instruite. Se spune, că Li-Hung-Ciang, vestitul vice-rege și diplomat, are o armată de vre-o 20 000 soldați, cu care impune și curții împărătesci din Peking.

Între scirile venite de curēnd din China a fost și aceea, că oficerii chinezi s'aū lăudat că aū vre-o 3—400 miî de soldați

colțul unei alte peninsule e *Wei-hai-vei*, port britanic și *Cifu* (Tșifu), de unde se trimit multe sciri în Europa. Pe malul apusén al golfului Petschili e *Taku*, apoi pe riul Hunho în sus *Tien-tsin* și *Peking*, de unde se deslănțuesce acum lupta. Dincolo de Peking se vede o parte din vechiul zid chinezesc.

De ôre-ce vorbirăm de China, dăm aci câte-vă notițe asupra Impărătesei véduve, care după cum se spune, e inima mișcării de astăzi contra Europeanilor.

Impărătesa actuală a Chinei a fost fiica unor ômeni foarte săraci, cari locuiau într'o mahala din Canton. Ea încă din copilărie atrase atențiunea ômenilor prin frumusețea și inteligența ei. Părinții ei erau atât de săraci, în cât de multe-ori n'aveau nici ce să mănânce. În această stare critică, actuala împărăteasă veni la ideea ca părinții s'o vîndă ca sclavă, ceea-ce s'a și întemplat. Copila a fost vîndută unui general chinez pe un preț mare. Acel general fu atât de încântat de mica sclavă, în cât scurt timp după cumpărare o adoptă ca fiică a sa, cu care apoi făcù o vizită la curtea împărătescă din Peking.

Aici frumoșa copilă făcù o mare impresiune asupra împăratului, ceea-ce vedënd generalul, i-o oferì lui ca dar. Pentru această generositate nici împăratul nu i-a rămas dator generalului. Dar ce se întemplase? Împăratul chinez se amoretzà atât de grozav de frumoșa copilă, în cât din sclavă ce era, o ridică la demnitatea de «soție». Antăiași-dată, firesce, o numi soția a doua a «fiului cerului», iar mai târziu, după ce îl dăruì cu un copil, o proclamă de erede a dinastiei Mandshu și o ridică la rangul de «prima soție».

După mórtea «tatălui imperiului ceresc» îi urmă pe tron fiul acestuia, care fiind încă mic, a avut de regentă pe mamă-sa și pe cealaltă véduvă a împăratului răposat, care însă muri după cîțiva ani, rămânënd unică regentă numai mama copilului.

Ea a condus afacerile statului timp de 15 ani, pînă la urcarea pe tron a fiului seú. Împărăteasa văduvă știu să-l dea fiului o creștere alésă. I-a căutat și o mirésă și dintre sutele de aspirante, împărătesa fără multă cugetare, a ales pe nepôtă-sa.

Véduva împărătesă are cea mai mare libertate și face un mare lux. În palatul ei are 3.000 oficeri și servitori ca pază și ca funcționari ai palatului, a căror susținere o costă pe săptămână 80.000, mărci. Când are lipsă de bani să plătescă solda și alte lucruri ia din visteria statului.

Împărătesa face mare negoț cu împărțirea de slujbe; cu cât funcțiunea e mai înaltă, că atât și prețul e mai mare. De altmintrelea véduva împărătesă este cu mult mai cultă, de cât se crede. A citit foarte mult, e prietenă a muzicei europene și cântă cu multă dexteritate la piano. Afară de acesta mai știe să și picteze frumos și tablourile ei sunt modele deosebite în arta chineză.

Împărăteasa are vîrsta de 63 de ani. În diferite rinduri s'au făcut atentate la viața ei, dar tot deuna a scăpat norocoasă și nici cînd nu s'a temut de ast-fel de crime

De la 1881 pîrtă numele de «împărătesa văduvă».

C O M Ó R A

— Poveste —

Un părinte lăsă la mórtea sa douë pogone de pămînt, cari se împărțiră între patru feciori ai sîi. Trei din acești fii, fiind nepricepuți și fără sciință de carte, își lăsară bucațica de pămînt în părăsire sub cuvînt că e nimica tótă. Unul dicea că bucata lui e mlăștinósă, altul că are spinî și cel-lalt că e pămîntul prost, fiind vāros.

Al patrulea frate, deși pe partea sa se afla o ripă, cu tóte acestea el se hotări a profita de acéstă moștenire ori-în ce chip. Pămîntul sîu fiind argilos și avēnd în ripă isvor, el se apucă de făcut cărămidî, pe cari vîndēndu-le cu preț bun își dobîndi existența dîlnică, făcēnd și mici economii. Peste puțin se puse tovarăș cu un olariu și din facerea ólelor ajunse să fie unul din cei mai cuprinși gospodari din satul sîu. Avēnd acum bani și cum pămîntul fraților sîi era neîngrijit îl cumpără el pe te mirî ce.

Voind a da o pildă fraților sîi față de neghiobia lor, se apucă de cultivat aceste pămînturi, fie care a parte: cel cu spin îl curăți bine, îi făcū arături de tómnă și fiind mic îl semănă cu plante de acelea cari aduc un profit mai bun ca, fasole în anul întiū, fiind-că se hrănesce mai de la suprafață și sfecle în anul al doilea, fiind-că suge hrana mai din adâncime; pămîntul cel mlăștinós il făcū grădină de zarzavat, udându-l prin șanțuri și olane și întărindu-l prin bāligar de oi și cai amestecat cu nisip, și, în sfîrșit, pe cel vāros îl făcū o vie minunată, mai ales că eră expus tótă dîua la bătaia sórelii. Cu alte cuvinte cartea l-a învățat să facă din aceste locuri părăginite adevērate isvóre de bogăție, și tot atîtea fapte de admirat. Atât de mult îl înțeleptise pe acest om cartea, în cît și rāpa de pe pămîntul sîu a oprit-o de a se mări, plantānd-o cu salcāmi și răchitā.

Frații săi, uimiți de succesele acestuia, în marea lor prostie diceau că a găsit o comoră în grăpa de cărămidă. Omenii cuminți diceau însă: Acest vrednic frate are o *comoră ascunsă* cu patru feluri de moneși: *Invățatură, muncă, răbdare și cumpătate.*

N Gâdeiū.

Invățător. — Tutova

S I N A I A ⁽¹⁾

Este comună urbană în județul Prahova, cu 1.500 locuitori, este așezată în amfiteatru în valea îngustă a torentului Prahova

Înainte de 1868 eră aci numai o mică Mănăstire. M. S. Regele Carol I alegându-și în vara anului 1871 acest loc, ca reședință de vară, construi mărețul Castel «Peșul» la pōlele muntelui Piatra-Arsă, înconjurat de păduri seculare de brași.

Sinaia se găsește la 125 kilometri de București la Nord și la 19 kilometri de Predeal la Sud. Sinaia fu declarată comună urbană în 1880. Ea luă un avînt extraordinar de mare, grație construcțiunei ne număratorilor vile, una mai cochetă, mai frumoasă și mai originală ca cea-laltă.

Sinaia ca stațiune de hidroterapie este o stațiune de primul rînd. Eforia Spitalelor Civile a făcut un stabiliment de hidroterapie modern, înzestrat de tōte aparatele necesare.

La N.W. este adăpostită de munții Bucegi, formați din Vîrful cu Dor, Furnica, Piatra-Arsă, Jepi, Caraiman și Omul, la W. Sinaia este adăpostită de muntele Pleșuvul la SE. de Piscul Cănelui, care presintă o înfățișare majestōsă, iar la E. se află muntele Cumpătul.

La 1887 s'a înființat o stațiune meteorologică, dirijată de Arhimandritul Nifon, superiorul Mănăstirei Sinaiei.

În timpul verii Sinaia este foarte mult vizitată.

Escursiuni se fac la Furnica, Vîrful cu Dor, Peștera de la Strunga, Petroșița, Besdeadu și în o mulțime de alte localități unele mai frumoșe ca altele.

Dr. Al. Șaabner-Tuduri.

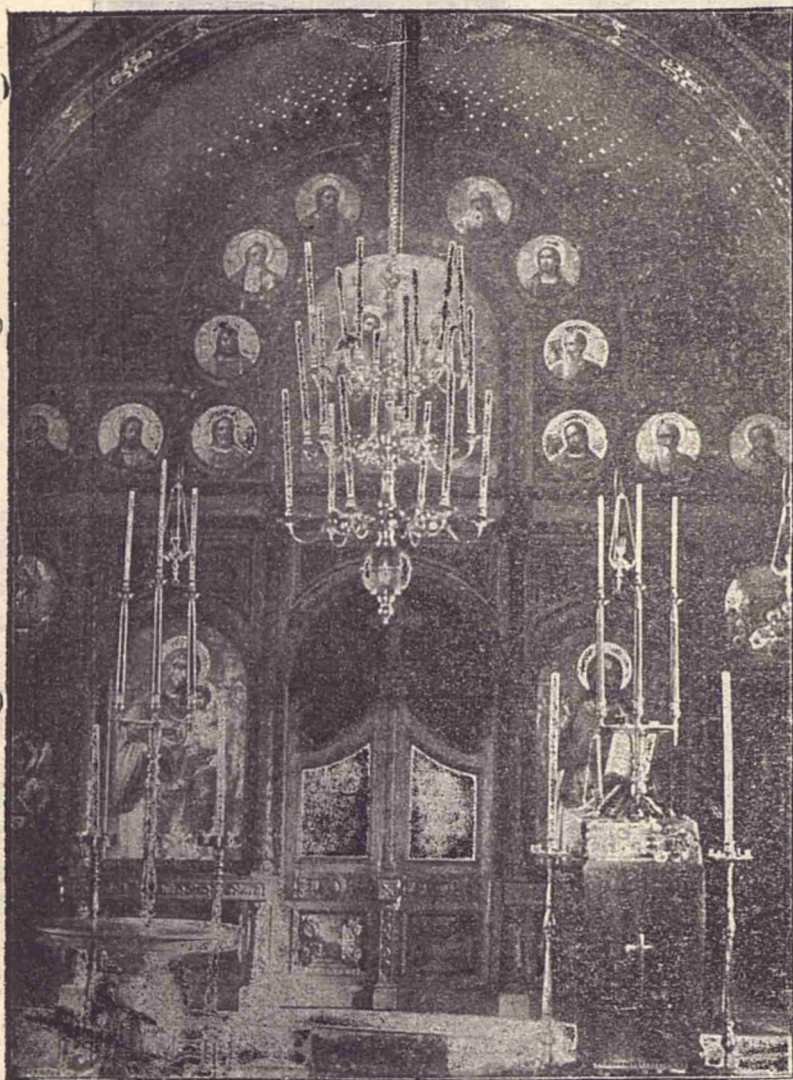
(1) Veđi alte vederi din Sinaia în «Albina» Anul I, pag. 1000, 1075. Anul II, pag. 678, 695, 837, 938, 1010, 1132.

Stabilimentul hidroterapeutic din Sinaia.

BUȘTENI (1)

Bușteniî fac parte din comuna Predélului, județul Prahova. Se află pe proprietatea Domeniului Corónei care a clădit fóрте multe vile, pe care le închiriază pe timpul veriî.

Din interiorul Bisericii din Bușteni.

Nu există stațiune meteorologică; cele ȓise relativ la clima Sinaei se pot aplica și acestei localități.

(1) Alte vederi din Bușteni «Albina» Anul I pag. 1171 și urm.

Posițiunea este încântătoare fiind închis spre N.W. și E de munții Omul, Caraimanul, Jepi și Costilele, precum și de munți acoperiți numai cu brazi.

Buștenii, de câțiva ani, sînt visitați de foarte multe persoane, care vin pentru aer. Are mai multe hoteluri și case țărănești model, restauranturi cu tot confortul.

Se află în condițiuni bune climaterice și sînt meniți a deveni o stațiune climaterică foarte importantă. Indeplinesc toate condițiunile climaterice cerute unei atarî stațiuni, și nu ne îndoim că în curînd va deveni în acest sens de primă importanță.

Clima Buștenilor e indicată, cu mult avantajii, anemicilor, convalescenților, tuberculoșilor, etc.

Se fac excursiuni numeroase și frumoase prin împrejurimi.

Dr. Al. Șabner-Tuduri.

Căpriora.

Căpriora este un animal rumegetor. Córnele cad în fie-care an și când cresc se ramifică, așa că după numărul ramificațiunilor se poate cunoște vârsta animalului.

Când căpriora este tînără, córnele-î sînt drepte; iar când mai îmbătrînesce, córnele se ramifică spre vîrf.

Căpriora trăește la noi prin pădurile de pe lîngă munți, în societăți ca de 10 indiviđi. Ȋua stă ascunse și numai spre sêră ese de-și cată hrană sub conduce-rea uneia mai bătrîne.

Căpriore.

Prin luna Maiu femela fată un ied, de aceia în timpul verei vînătórea este cu totul oprită de lege.

Căprioara se vîneză, mai cu sîmă iarna, mai mult pentru carnea ei cea gustosă la mîncat, de cît pentru pielea ei care se întrebuintează pentru facere de nehai ș. a.

Cronica Agricolă și Comercială.

Mele din lucrările agricole ce trebuie făcute în această lună, vor trebui continuate și în luna Iulie. Bună oră seceratul, care de-abia a început pe la 16 Iunie în Muntenia, și care în cele mai multe județe deja se apropiă de sfîrșit; din contră în Moldova, seceratul va deveni o lucrare generală tocmai pe la începutul lunii Iulie. Seceratul este o lucrare care nu pôte fi amînată în nici un chip de pe o zi pe alta. Din contră, unde grăurile sînt pe deplin cöpte, seceratul pôte începe chiar cînd paiul este încercat de rouă, lăsându-se mînunchiurile pe pămînt pînă cînd roua s'a ridicat și după aceea se vor face snopi; iar unde grăurile nu sînt destul de cöpte, acolo seceratul se va puté face numai după ce roua s'a ridicat. În timpul acesta însă, în loc ca lucrătorii să aștepte, ei pot fi întrebuintați la săpatul porumbului, ori a sfeclelor, pe unde această plantă se cultivă. Agricultorii cari au vii, pot să plivescă via, pînă cînd roua s'a ridicat de pe holdele de grâu, ca să pôte seceră.

Deci iată un agricultor harnic și consciincios de meseria lui, va găsi tot-d'a-una de lucru, pînă cînd timpul îi va permite să se apuce de secerat.

Ce se întîmplă cînd grăul este secerat mai în pripă, și încercat de rouă și de multe ori cînd este plin și de burueni? În cazul acesta, ori-cît se va suci și învîrti snopi în bătaia sörelui, mijlocul va rămîne umed, paietele vor muceți ca și spicele, ast-fel în cît aceste paie nu vor puté fi întrebuintate de cît ca așternut pentru vite. Bóbele mucede daca vor fi mai multisóre vor puté influență prin mirosul lor muced, și asupra altor bóbe, și în cazul acesta vor puté avé mare influență asupra prețului, care are anul acesta și mai mare importanță, sciindu-se neajunsurile prin care am trecut și de care n'am scăpat, și nici că vom puté scăpă așa ușor.

O altă lucrare după secerat este treeratul. Această lucrare întru cît-vă ar puté fi amînată de către agricultorii mici, nici odată însă de agricultorii mari.

Dacă agricultorii mici nu și-au terminat săpatul porumbului și plivitul viei, atunci vor fi siliți, ca după ce s'a pus snopi în *stog* sau *șiră*, se isprăvescă mai întăiu săpatul porumbului, plivitul și săpatul viei, și după aceea să treere grăul.

Agricultorul mare nu pôte să facă tot ast-fel, el va fi dator în propriul seú interes, ca să angajeze cît mai mulți lucrători,

atât pentru săpatul porumbului, cât și pentru lucrările viei, așa în cât să nu amâne nici treieratul grâului, pentru cuvântul că în luna Iulie de multe ori se hotărăsca prețul grâului atât în târgurile noastre cât și în cele străine. Deci când marfa nu va fi disponibilă pentru vânzare, va fi în dauna lui. Deci agricultorul mare nu poate amâna treieratul grâului sub nici un motiv, dacă timpul îi permite. Nu trebuie să se scumpescă la țărițe, și să fie prea estin la «faină.»

În cât privește lucrările făcute la vie în luna Iulie, adică plivitul și săpatul, dacă nu s'a putut face nici una din aceste lucrări în Iunie; vor trebui făcute pînă la 20 Iulie (Sf. Ilie).

Căci de la această date, pe bobele strugurilor apare un fel de praf, care ajută la crescerea bobelor, și îndată ce acest praf, va fi șters de pe bobe ele se roșesc și se usucă. Când lucrările spuse mai sus nu s'a făcut pînă la 20 Iulie st. v.; ele se vor face prin luna August când bobele vor începe a deveni dulcii. În ori-ce cas, fie la timp, fie mai târziu, aceste lucrări ale viei vor trebui făcute, căci alt cum, strugurii nu se vor pute desvolta, nu vor pute să se cocă bine, și lăsând via plină de lăstari și de buruien, se va sălbătici, în dauna producției.

Pe la sfîrșitul lunii Iulie începe și semăntul rapiței de toamnă. Această plantă bănoasă n'ar trebui socotite ca un fel de monopol pentru agricultorul mare. Ar trebui ca și sătenii agricultorii, mai cu sémă cel cu mai multă dare de mână, să semene și ei câte 1—2 pogone, fiind-că din cultura rapiței pot câștiga mai mult de cât din a grâului. La pogon ajunge 4 chilogr. de sémîntă și chiar 3 chilogr., și dacă am presupune cazul că rapița s'a prăpădit în timpul iernei, primăvara pe acel loc se poate semena porumb ori alte plante în condițiunile destul de bune. O încercare n'ar fi rău și din partea sătenilor, pînă ce cu timpul și această plantă va prinde rădăcinii după cum aū prins și la agricultorii mari. Acea cari s'ar hotări dintre sătenii ca să semene rapiță, vor trebui ca să prepare pămîntul bine, vor trebui să-l are de 2 ori cel puțin.

Dintre soiurile de rapiță, ce vor trebui semăntate să se prefere rapița de Belgia, care în comerț mai pòrtă și numele de *Coltza*, pentru că este mai roditore și dă uleiū mai mult de cât rapița noastră comună, care în comerț se mai dice și «*Naveta*.» Aceste două soiuri de rapiță se pot deosebi unele de altele când sînt răsărite, prin culórea foilor. La rapița de Belgia (*Coltza*), foile sînt de o culóre verde deschisă, în tocmai ca ale verzei de toamnă, pe când la rapița comună (*Naveta*), foile sînt de o culóre verde mai închisă.

În localitățile unde cânepa s'a semăntat prin luna Aprilie, se poate culege pe la sfîrșitul acestei luni și chiar mai de vreme, fiind còptă. Culesul, ca și cele l-alte lucrări, publicate în «*Albina*» la această plantă, vor trebui făcute cu multă băgare de sémă, dacă voim să facem un bun fuior. Tot în această lună se face și culesul *inului*, care cere aceleași lucrări ca și cânepa.

Pagina gluméță.

DAR POTRIVIT

— Și ce ai de gând să dai nevastei tale ca dar de ziua ei?

— O lulea frumoasă, pe care am vădută-o la o prăvălie și care mi-a plăcut foarte mult.

Condițiuni de admisibilitate în diverse școli.

Se aduce la cunoscință, că în școla normală a Societății pentru învățătura Poporului Român din București, sînt vacante 33 locuri de bursieri și solvenți pentru anul școlar 1900—1901.

Condițiunile de admisibilitate sînt aceleași ca și pentru școlile statului și anume să se presinte: 1) Extractul de naștere din care să se constate că aspirantul are vîrsta între 14 și 17 ani împliniți.

2) Actul de vaccină sau dovadă că a zăcut de vîrsat;

3) Un certificat din parte primăriei locale prin care să se dovedească că e fiu de sătén (se vor considera ca lii de sătén și copiii de muncitori agricoli, cari locuiesc prin mici târgușore, unde nu se află nici o școlă secundară);

4) Certificatul de absolvire a unei școli primare, urbane sau rurale;

5) Certificatul de bună purtare liberat de direcțiunea școlii unde a făcut cursul primar.

Cererile de înscriere la concurs ale aspiranților la locurile va-

cante din această școală se vor adresa între 15 și 31 August a. c. la direcțiunea școlii, strada Sf. Ecaterina, Bucuresci.

Se vor admite, conform legii, a concură pentru clasa III normală și absolvenții a patru clase gimnaziale. Condițiunile pentru a fi admiși se vor publica la timp prin «Monitorul Oficial» și prin Buletinul Oficial al Ministerului Cultelor și Instrucțiunii publice.

2. Școla de marină din Constanța.

Intre 1 și 5 Septembrie 1900, se va ține la comandamentul marinei în Bucuresci (bulevardul Carol No. 7), concursul de admitere pentru școla de marină

Condițiunile pentru admiterea la concurs sînt:

Să aibă etatea între 15 și 17 ani împliniți în anul admiterii la concurs;
Să fie născuți din părinți români sau naturalizați români.

Candidații vor prezenta cel mult pînă la 15 August o cerere, către comandamentul marinei, însoțită de următoarele acte:

a) Un extract de actul de nascere;

b) Actul de vaccină;

c) Un certificat de absolvire a 2 clase gimnaziale;

d) Un certificat de bună purtare liberat de primăria comunei respective;

e) Actul de naționalitate sau de naturalizare a părinților.

f) Consimțimintul părinților sau tutorilor.

După verificarea actelor, părinții tinerilor admiși sau nu la concurs vor fi avisați înainte de 1 Septembrie.

Examenul se va face după programul în vîgere a două clase gimnaziale, afară de limba greacă și latină. El va cuprinde două probe: una scrisă asupra unui subiect din istorie și o compozițiune, alta orală asupra tuturor celorlalte cursuri.

Nota medie de admitere este minimum 12. Candidații admiși se vor prezenta la școlă (în Constanța) în ziua de 30 Septembrie, orele 8 dimineața.

Ori-ce alte deslușiri se pot lua de cei interesați, în ori-ce zi afară de Duminică și sîrbători, între orele 9—12 dimineața, la comandamentul marinei, bulevardul Carol No 7, Bucuresci.

INFORMAȚII.

Luni 26 Iunie curent, mai multe d-ne și d-sore diplomate, în număr de 22, s'au adunat la d-ra Popovici.

După ce d-ra dr. Arbore a citit un raport prin care arată starea cu desăvîrșire deplîns în care se găsesc multe femei și fete române, din cauza lipsei de mijloce, s'a pus bazele unei societăți cu scop de a ajuta și a răspîndi industria casnică.

S'a hotărît și facerea unei anchete economice mai întîiu în Bucuresci, pentru a se pute procura de lucru femeilor și fetelor române.

Nu putem în deajuns felicita pe d-nele și d-rele cari fac acest bun început.

Vom reveni mai pe larg asupra acestei cestiuni.

D-l doctor *I. Rațiu*, președintele societății culturale de pe Domeniul 'Coroanei Cocioc a ținut o conferință conform art. 33 al statutelor acestei societăți, în care a vorbit despre «relele aduse de alcool în țărînime».

Förte mulți sătenî a venit să asculte cuvîntarea d-lui doctor, ce merită laudă de chipul cum își înțelege misiunea sa ca om cult între sătenî.

No. 14.

ÎNTÂMPLĂRILE PERICULOSE

ALE

UNUI MARINAR FRANÇES

ÎN NOUA GUINEE.

Traducere de C. C. Pop.-Tașcă.

CAP. XI.

Fusesem numit de guvernator, inspector al lucrărilor din tota țara Ouarata, funcție care îmi dădea foarte mult de lucru; dar acesta mă bucură căci era singurul mijloc prin care puteam scăpa de uritul ce mă chinuia. Intrebuințai întâiul an a intrării mele în funcție să învăț pe Orangonoki a face băi pentru spălat aurul și a se servi de ele, cum și de a-l învăța să sape puțuri ca să potă ajunge la mijlocul minelor. Avui norocul să reușesc de minune, ceea ce mă ridică mai mult la favoare. Incercările mele erau cu atât mai ușore cu cât însuși natura pământului mă ajuta, căci era atât de bogat în aur în cât odată mi se întâmplă ca după o ploie mare să dau peste un bulgăre de aur care cântăria aproape 20 kilograme. Cu totă munca la care mă dădeam însă, timpul mi se părea de o lungime ne mai pomenită.

Către sfârșitul anului al doilea de la venirea mea la Ouarata, sosi un ofițer de la Koutar, care îmi aduse un prezent de la Lamlam. Era un soi de șapcă împletită din paie, cum purtau toți indigenii. Acesta îmi făcu mare bucurie, dar tot în același timp fui dat afară din funcție și înlocuit cu un Orangonok, căruia trebuia să mă supui. Trecuse un an de când fusesem disgrățiat, când un vulcan stins făcu de odată erupție. De mai multe zile, aerul devenise apăsător și greu; într-o seară cerul se acoperi cu un fum gros și înăbușitor care ascundeă stelele și de odată șiși din craterul stins o colonă de foc înaltă de mai multe sute de metri. Priveliștea era înspăimântătoare: valuri de lavă curgeau pe totă coasta muntelui, ardând totul în drumul lor și omorînd o sumă de Orangonoki, cari împletitii de frică nu putuseră tugi. Erupțiunea ținu mai multe zile, și ne temeam că lava va ajunge să acopere chiar orașul, dar ne alăserăm numai cu spațma. Abia începuserăm a uita primejdia de care scăpasem, când veni o căldură ardătoare după care urmă o ploie torențială care ținu mai multe zile. Fluviul Irfak curgea în valuri spumose, care prevesteau o revărsare apropiată. Într-o noapte pe când dormeam liniștit, fui deșteptat de un urlet înspăimântător, care părea că se

apropie din ce în ce. Eră revărsarea fluviului și apa venea turiōsă rupēnd, smulgēnd și sdrobind tot ce-ī eșia în cale. Mē suiū în grabă în etajul de sus al casei și-mī pusei speranța în Dumne-neđeū. Nu trecuse nici un sfert de oră de când mē depărtasem și valurile sosiră mugind, rostogolindu-se peste casele ce dărâmaū, luând tot ce găsiău în drum și sdrobind tot ce le sta în cale! Eră ceva îngrozitor! Urletul apei amestecat cu țipetele înecaților, și trosniturile caselor ce se dărâmaū, imī îngheță sângele și n'așteptam de cât momentul când eră să-mī vie rindul. Dar încet, încet, furia apei trecū și constatarām numai mōrtea a vr'o 150 Orangonokī. Lucrările fură întrerupte pentru lungă vreme, ceea ce mē făcea să doresc mai mult reîntōrcerea la Koutar.

Dar vai! părea că dorința mea nu se va mai împlini nici o dată. Trecuse 4 ani și nu mai aușisem nimic nici de Kayhar, nici de Lamlam, nici de Lanna! În timpul acesta un șarpe *boa*, de o mărime uriașă, părăsise valea șerpilor, lucru ce nu se mai întimplase nici odată, și făcea mari stricăciuni. Mai mulți vânători, printre cari și eū, hotărîrām să-l atacăm. Intr'o diminēță, pe la 8 ore, înarmați cu suliti, cu săbiți, cu arcuri și cu săgeți, plecarām din Ouarata, urmați de un mare număr de privitori, hotărîți a ne veni în ajutor de eșiam învingători, ori s'o rupă la fugă de eram învinși. Aveam speranța să ajungem pe la amiadă, și să dăm peste șarpe, atunci când e moleșit de căldură. După ce trecurām Irfakul, începurām a cercetă cu multă băgare de sēmă calea umbrită de arbori, în cari se expuneaū de obiceiū condamnații la mōrte, și pe unde mai cu sēmă fusese vēdūt inamicul nostru. Dar cu cât înaintam, cu atât îndrăsnēla tovarășilor mei scădea, lucru pe care vēdēndu-l, propusei să mergem numai câți-va mai departe, iar cei alți să se odihnescă. Propunerea mea fu primită cu bucurie și plecai numai cu 4 voīnici, rēsfoind tufișurile, cercetând arborii și scormonind cele mai mici grămejōre de pămînt. Făceam acēsta de vr'o jumătate de cēs, când de odată simțiți că calul meu tremurā ca varga. Spusei unuia dintre tovarăși, care imī rēsponse:

— Te găsești sub un arbore unde sînt legate mai multe schelete. Animalul tēu le-a vēdūt și-ī e frică.

În adevēr, mē găseam sub un copac, care își întindea crăcile în tōte părțile și în care de obiceiū se legaū osândiții. Încecai dar să forțez calul să mērgă înainte, dar el tremurā și mai tare, necheză și da îndărăt. Căutați atunci să descoper printre crăci obiectul acestei frici teribile și întălnii ochii scānteetori ai șarpelui, care se bānăniă la mai puțin de 2 metri deasupra capului meu, și se apropia din ce în ce de mine prin nisce mișcări încete și mlădiōse.

Vruseiți să fug, dar picioarele calului păreau țintuite în loc! Încecai să strig: vocea imī rēmase în gāt! Stam ca împietrit sub privirea reptilei care se apropia din ce în ce.

(Va urma).

Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice.

La licitațiunea ținută în ziua de 8 Iunie a. c., la Prefecturile respective pentru aprovizionarea lemnelor de foc necesare în iarna 1900—1901, școlilor secundare și institutelor culturale din Pitești, Iași, Brăila, Constanța, Galați, Tg.-Jiu, Călărași, T.-Severin, P.-Nemț, Ploesci, Fălțiceni, Alexandria, T.-Măgurele, Tulcea și Babadag neprezentându-se concurenți, iar aceea ținută la Buzău, Focșani, Caracal, R.-Sărat, Roman, și R.-Valcea ne dând rezultate satisfăcătoare, se aduce la cunoștință doritorilor că se va ține o altă licitație în ziua de 10 Iulie 1900 orele 11 a. m. tot la Prefecturile respective.

Condițiunile sînt aceleași din publicațiunea No. 26.403/2.592 înserată în Monitorul Oficial No. 36 din 17/30 Maiu 1900.

p. Ministru, (ss) Dr. Pușcariu.

Capul Serviciului, (ss) *N. S. Dumitrescu.*

Se aduce la cunoștința doritorilor, că în ziua de 8 Iulie a. c. orele 11 a. m. se va ține licitație publică prin oferte orale în localul acestui Minister și al Prefecturii județului Dolj pentru darea în întreprindere a dărîmării grajdurilor și șopronelor ce se află în curtea școlii normale de învățători (Casa Haralambie din Craiova).

Materialele rezultate din dărîmarea se vor lua de antreprenor în schimbul sumei ce va oferi pentru ele și care se va depune integral la semnarea contractului, liberându-se concurentului garanția, care va fi obligat a depune de 10% din prețul oferit până la aprobarea licitației de Minister.

Materialele vor fi ridicate și terenul cu desăvîrșire nivelat cel mai târziu în termen de 30 zile de la semnarea contractului.

p. Ministru (ss) Dr. Pușcariu.

Capul Serviciului, (ss) *N. S. Dumitrescu.*

Se aduce la cunoștința amatorilor, că în ziua de 11 Iunie a. c. orele 11 a. m. se va ține licitație publică în pretoriul acestui Minister pentru darea în întreprindere a lucrărilor și reparațiilor necesare caselor și fostului atelier al școlii de arte și meserii din Iași.

Valoarea lucrărilor după devis, este de lei 12.000, ofertele vor fi sigilate și însoțite de recepisa Casei de Depuneri, sau ori cărei alte Administrațiuni financiare de județ, cuprinzînd garanția de 4% care se va completa până la 6% la încheierea contractului.

Garanții în numerar și supra oferte nu se primesc.

Art. 68—79 din legea comptabilității publice sînt obligatorii.

Lucrările vor fi gata cel mai tîrziu la pentru 10 zile de întîrziere se va aplica o amendă de una sută lei.

Concurenții sînt obligați să prezinte certificate de aptitudine și că au mai executat lucrări de asemenea natură și în bune condițiuni.

Condițiunile speciale și devisul se pot vedea la Minister, str. Diaconeselor în toate zilele de lucru la Serviciul Construcțiilor.

p. Ministru (ss) Dr. Pușcariu.

Capul Serviciului (ss) *N. Dumitrescu.*

A V I S

Orî-ce persoană ne va procura 7 abonați plătiți pe anul al IV-lea va avea al 8-lea abonament gratis. Cine ne va încasa și trimite banii pentru 10 abonați, are abonam. pe $\frac{1}{4}$ an gratis.

FLAUTUL NAPOLITAN

Ori-cine, chiar și un copil începând de la 5 ani. poate cânta cu acest flaut cele mai frumoase cântece, fără a avea cea mai mică idee de muzică. Un flaut cu 28 cântece streine și 12 românești, lei 1.50. În provincie se expediază franco contra lei 2 *primitiți înainte* în mărci poștale sau cu mandat poștal, ramburs 2,35.

ȚITERA TIROLEANĂ

„IDEAL”

Cu care ori-cine, chiar și copiii și persoanele care nu știu carte, poate cânta imediat cele mai frumoase cântece, fără nici o școală și fără a avea cea mai mică idee de note sau muzică.

Prețul unei țitere într-o cutie elegantă, cu 12 cântece românești, lei 2,75; în provincie se expediază franco contra lei 3,70 *primitiți înainte* sau cu ramburs.

Harmonica „IDEAL,,

spre a cânta cu dînsa nu trebuie nici o cunoștință de muzică sau note, citind numai o singură dată instrucția, care e cât se poate de simplă; ori-cine poate cânta cu această harmonică cele mai frumoase cântece.

Acei cari știu dejă să cânte, cântă cu această harmonică ca și cu ori-care altă, numai că tonurile ei sînt mult mai dulci și mai armonioase ca la harmonici obișnuite.

Harmonica IDEAL calitate superioară, cu burduful dublu, 10 clape, 2 registre, claviatură deschisă, costă **Lei 9,75**; aceeași harmonică însă cu 3 registre și foile legate cu nichel, **Lei 15,25**.

Pentru provincie se adaugă porto 60 bani, dacă se trimite banii înainte și lei 1,30, dacă se comandă cu ramburs.

NB. La nemulțumire se înapoiază imediat banii.

A. S. Lindenberg — București, Str. Stavropoleos No. 2/AL Etagiul I-ii.
In Galați la Sucursala dîrului Universul.

Cel mai mare și cel mai vast magazin din Țară și singurul care vinde eftin

LA TOATE SEZOANELE

București, Calea Victoriei 27, lângă Poliția Capitalei.

Ghete pentru bărbați

- De vax cu elastic, 12,95, 11,95, 10,95
- » » extra-fine, 13,95, 12,95, 11,95
- » » cu șirete, 13,95, 12,95, 11,95
- Ghete de lack pentru salon cu elastic și șirete, 12,95, 11,95
- de lack întregi, 14,95, 13,95
- » » facon Klappe, 15,95
- » » pentru d-niiofiț, 14,95, 13,95
- » » cu nasturi, 15,95, 14,95
- » glace vax cu nasturi, 15,95, 14,95
- » chevr. cu elastic, 15,95, 14,95, 13,95
- » » nasturi, 16,95
- Ghete color. simple, 13,95, 12,95
- » » besețuri, 14,95, 13,95
- » » șirete, 14,95, 13,95, 12,95
- » » nasturi, 14,95, 13,95
- » » » piele rus, 15,95, 14,95

Pantofi pentru bărbați

- De gems, 10,95, 9,95, 8,95
- chevreaux american, 9,95
- » » francezesc, 12,95
- » color, 11,95, 10,95, 9,95, 8,95
- » piele rusescă, 12,95, 11,95

Ghete pentru dame

- De gems, 9,95, 8,95, 7,95
- » chevreaux, 13,95, 12,95, 11,95, 10,95
- » » ext. fine, 15,95, 14,95, 13,95, 12,95
- » » High-Liffe, 16,95
- » color, 12,95, 11,95, 10,95
- » » High-Liffe, 15,95, 14,95
- » » extra-fine, 13,95, 12,95, 11,95

Pantofi pentru dame

Colori și negre, 9,95, 8,95, 7,95, 6,95, 5,95, 4,95.

Ghete pentru băieți, fete și copii

- Pentru băieți, 9,95, 8,95, 7,95, 6,95
- » fete, 6,95, 5,95, 4,95
- » copii, 5,95, 4,95, 3,95, 2,95

Nu mai la toate sezoanele se poate găsi încălțăminte bună și cu prețuri fabuloase de eftine.

Magazinul la toate Sezoanele lângă Poliția. București, Calea Victoriei 27, București.

5%

Cupon de reducere pentru cititorii Albinel.

Cititorii revistei vor avea scădejmint de 5%, din prețurile însemnate, prezentând cuponul.